

קול מבשר

וואכענבלאטט ערשיינט יעדען דאנערסטאג.

Dritter Jahrgang No. 3	אין זיינער ארט אלליין האטטעקע- דעס ארגאן פיר	יום ה' פרשת וארא
KOLOZSVAR, Jan. 17 1901.	ק'זילות'ישות'ים לעהער מ'למדים ב'הורים (ש') סופרים רבנים.	ארבעטסע: "KÖL MVASZÉR" KOLOZSVÁR
Concurs-e werden mit 10 kronen pr. Stelle berechnet, von welche je 8 kronen dem Cultusbeamtenfond zugeführt wird. Anzeigen werden mit 4 Heller pr Wort berechnet.	אויגענטליכער אונד פער-אנטווארט- ליכער רעדאקטער: יצחק בן ציון וויינשטיין.	פרייז: נאנציעהריג 6 Kronen האלבעהריג 3,50 " פיערטייעהריג 2 " איינצעלנע נוממער 20 Heller

יכולין שאת, וזאת עמדה להם אחרי בן עד זקה ושיבה.

ובעבור זאת פתחו ידיהם ולא קטצו אותם מלתת שבר להמלמד כי חיו יחיד, בידעם כי זהו האיש המביא גם אותו וגם את זרעו לחיי עוה"ב ולמה יסמוין ממנו? והמלמד כי הוא אשר בעליו לא יקפחו שכרו כי ילמד באמונה גם הוא היה משתדל ועשה כל אשר עליו, למען יתפאר ויהלל בתלמידיו להראות את כחו בתלמידיו ויבאו אחרים ויקנאו, ויתן לו גם את כבודו והותה מחייתו בהרחבה.

בין כך וכך עמדו קנאת סופרים גדלה והצלחה וגם עשתה פרו, הנצלחים נעשו חכמים ונבונים, ומי אשר לא בא למידה זה נעשה איש פשוט כשר וישר וגם צדיק.

וזהו כי זכה איש לשלוח את בנו ללמוד בישיבה מי שלא ראה שמחה זאת לא ראה שמחה מצד מימינו ואף כי זכה לראות את בנו כשנבו מישיבה לביתו מלא וגדוש בחכמה תורה ויראה, כל הון עולם ומלואה לא ישנו לזה - ושמחה של אמת היתה כי הבחורים בעת ההוא "בחורים" וברורים הו, מי ראה או צורת בחור כפרצופו של גוי, מי ראה או "בחור" גלח בלי ישאר לו צורת קודש, ויראה פניו רוסס בלי סימן ישראל, והיו "לאחור" ולא לפנים - ומו שמע או בחורים ובתולות יחדיו ישחקו ועוד "בחור" יקרא שמו.

אבל ידע כל איש, כי כל בחור ורא שמים הוא וכן תורה היא אם גדול או סטן, ובאשר נבין בענין הסופרים, סופרי ס'ת"ש אף כי המה לא היו גם מקדם תחת שומרים כי ישמרו עליהם

בישרתי צדק המשך - 1)

כי הן הם יודעים היו לב העובד עבודת חי עולמים, והמה היו רוצים לאכול בשר כשר כאשר צוה בורא עולם בעדות תורת משה, ולא כאשר יצוה הקצב ויעיד עליו הרב.

וכן כאשר בא העת לקבל שליח ציבור, לירד לפני התיבה, היל והרעה אהותם. כי יבחרו איש ראוי והגון לזה אשר לבו בידו מסור, לשעבדו לפני בעלה, - אם קולו ערב לאוזן שומעת ואם לא, וההון כי ירד לפנים להתחנן, בידעו כי שולחיו בלבבות שבורות יצפו לאמרותיו, מעומק הלב כי תבאו, ולא כי ירוגן בעיניו נעימות לאוזן ולב אין, גם לבו חלל בסרבו לאמור: למי אני, ואנה אלך, הלא לבי אצלו גלוי, ואיך ארוגן.

ובכן אף כי שר שירה ורן רינה בפעם בפעם במקום הרנה שם גם תפלה הו, תפלה ורינה ותחינה יהיו מקרב לב עמוק, עבודה נאה לפני הו עולם ולפני אנשים.

אותו כת הגקראים "לעהרער" מאן דבר שמש, לא סקרו ולא זכרו ולא עלו כזאת על לב לעולם, משמועה שמעו כי יש גם בריות כאלה בעולם הזה, אבל ראו מי ראה אותם? בעיר נדחת אחת שנתבטלה באלף אחרות, שם היו מוצאין "אנשי עת" זעיר שם זעיר שם הוה רעה רוח הזמן.

אבל על בן פתחו או עיניהם, להעמיד מלמד לנערו ישראל אם רק זפער בכל עיר ועיר בכל כרך וכפר ופלך, למען ישתו השלאים הצעירים ילדים הרבים מי מעיין טובע ממקור חכמת תורתנו המרושעה, וירו מתינוך מצוות כאשר

נעברו ויבט ויערדען, וא ווירד דיעועם היבחרל איך צום בלאטט געהר קקט, אבער איך מעפעראט אין מוכפארים אין 600 עקסעטצלארע. וועלכע וועגן זעלבן אייז פערטיג זיין ווערדען, פיר רבנים אונד טרייע אבאנענטען אונגעטענעלדיך עווענט. אין אייגענע קאסטען זוגענענדיעט זיין ווערדען.

וויא גראס דאס היבחרל נאך זיין ווירד, איז אונ- בעשטימט, - וועגנס אייז פערטיג זיין ווירד ערסט דאמאלס ווירד מאן זיינען ווערטה ערקענען.

קונקורוז

אין הער אויט. ארט. איר. נעמינדע. Nagy Szt. Miklós איז דיא שמעללע איינעם ש"ן גרוב ומיין, הער בעפעהגט איז שבת נאכמיטאג שיעור פארצוט- טראגען, זאפארט צו בעזעטצען.

וואכענענעהאלט 14 קראנען, פרייע וואזונט זאמטס גארטען אונד איבליכע נעבען עטוואמענטען. צום פראכע-פארטראג נור בערוסענע, שפענען נור דעם אקצעפטירטען.

בעווערבער, דיא אויסשליעסליך אין ארטהא- דאקס נעמינדען פונקצואנדרטע, וואללען עהעסענעם צייגעס-קאפייען זאמטס אנגאבע הער פאטיליאנא- צאהל איינענדרען.

Nagy Szt. Miklós 1901 Január 2 (Forontál megye.)

Sámuel Rotter נעמ. פרעזעס.

בעדערין סוחרים

וועלכע אללע גאטטונגען בעדערין קויפען מעגען איהרע ארבעטסען אן דיא רעד. דיעועס בלאטעס אנגעבען, דא זעהר פיעלע שוהטים אום זאלבע אנפראגען. דיא רעד.

דרינגענדע ביטטע

דאס דעריינגע דער יעטצט דאפעלטע נוממערן ערהאלעט, דאס מעהרגעזאנדטע אן זיינען בעמאנטען אלס פראכע נוממער ווייטער צו שיקען. דיא רעד.

Felelős szerkesztő, lap és nyomda tulajdonos
Weinstein Béni Kolozsvárt.
Saját nyomása.

ישבו וקחלו והני את האיש אשר הרף אותם כי יחזיקתם חשבו הרפת האיש אשר הם נשמיתיהם בו ובנאמנותו היו תולים. המשך יבא.

פאן דער וואכע.

(אין גלגול -) 2 בחורים אלס זיא אין דער נותר. נאכט שפיעלטען בעמערקטען אויפאללענדעס. דאס טראקענע הרטים וועלכע אין געפלאכטענע לולב- בלעטטער אייגענטעקט ווארען, בעוועגען זיך און דעם טיש ליענענע פאן זיך זעלבער הון אונד הער. זיא ערשטאקען גאר זעהר, יא עטוואס שפעט- טער זאכען זיא וואהרגענאסטען דאס דיא הרטים בלעטטער זינגען. - אלאו שאקלען אונד זינגען. - דיא וואנטען עם ניכט אנגרוהרען. - דען דיעס איז זיכער אין גלגול.

צופפעלדיג קאם אין דריטער ראטעראד צו איהרע דער שאן מעהר קוראש האטטע, אונד נאחם עם אונטער, דיא הרטים אס טיש צו צוהריקען, זיא וואלען זיך ניכט ברויעגען.

אבער וועה! קיים האט ער זיינע הענדע דארטוה געלעגט, נאכ ער איינען שרעקליכען אויפשרייא - זיינע הענדע ווארדען געשוואללען, ער בעקאם איינען שמערצהאפטען שיק.

צווישען דיא הרטים אים לולב זאקל וואר איינע גראסע בייענע.

בריעה פאסטען

נור פיר אבאנענטען

אנפראגען ווערדען וועגן רעטורפאסט בעגליכען איזט אויך ברעפליך בעאנטווארטעט.

(שיקטא) ער אנאנטורט, אב עם ריכטיג איזט, וויים איך ניכט, איך גלויבע אינדעסען יא. (מאלץ הודני) זיא אבאנענטען אס 10-טען סעפט. דא ענדעטע איהר אבאנאטא אס 10-טען דעצעמבער. -

ג - - - - זאת עשיתי, וותר לא אוכל עשות

כי כמבוקשו נמצא שומה נשכר. (לפני חסידים ש"י אונד מעהרערע) בשרתי צדק איזט אין חוביה, וועלכעם איך יעטצט מחבי בין איבער דען נאנען ידעטען שטאנד פאן ק'חולות ריטוהטים לעהרער מ'למדים ב'חורים (ש') סופרים ר'כנים, וועלכעם טוהיל ווייזע יעדע וואכע גערורקט ווירד. -

נאכדעם איך דיעועס היבחרל אויף איינמאל אבצוהרוקען דעם האלב ניכט אום שטאנדע בין ווייל דיא בוכשטאבען יעדע וואכע צום בלאטט

פאן דער וואכע.

שנאה מקלקלת את השורה וזו מאן מיר בעד ריכטיגט אונט אין טען... דער שוחט פארלויפונג סיספענדירט אים זאלאס איינעם ראבע-אקטעס. דארט אונט נעמליך שאן זייט מעהרערע יאהר רען איין שוחט זשמש... דער בוז נון אלס אין אל- לעס ענטשפרעכענד דא גונסט דער געמיינדע זיך ערווארב.

בייא איינעם פריידע-מאהל האטטע ער זיך אבער צו שולדען קאמטען לאסטען. ער ערקלערטע נעמליך פאן דען אויף דען מיט געשטעללטען וויין ניכט געניעסען צו וואללען. ווייל דערזעלבע פאן דען העררן נ'... שטאמט, וועלכער אין מחלל שבת כשהרסא אונט. אונד דיעס וואר נאטייליך איינע רעזונאנע וואהרע, בעלידיגונג, וואס מאכט דער בעלידיגטער אבער? ער שיקטע זיינע מאנד אין דער נאכט מיט איינע גאנז וועלכע. אונ- געבליך קום אייניגע סעקונדען צו זיינע נשמה האטטע צום שוחט שלאכטען. דער שוחט ניגט מיט דער גאנז זאמטט מאנד אים שאכטהויזעל זיינען דיענסט צו פעררוכטען.

דער וויכערע הערר לויכערטע רויסען ביז דער שוחט מיט דער דיענסט אים שאכטהויזעל ווארען. שערטע אויף ביידע דאס שאכטהויזעל צו. אונד ליעב צום רב מיט דער אנצייגע: דען שוחט מיט דער מאנד ביחוד ערווישט צוהאבען פארלויפונג אונט דער שוחט פאן זיינעם דיענסטע. ביז צור פאללענ- דונג דער אונטערזוכונג סיספענדירט.

איינע גאנץ דיעזער גלויבע געשיכטע פאם- סירטע אויך דער שוחט אין ט' ג' - מיט דען אונ- טערשייד דאס דא וואר קיינע גאנז זאנדערן איין שאף, דא צום שלאכטען געבראכט ווארדע, אונד איז מיט דער מאנד אויך דער קוטישער מיט געקאם- סגן. דער פאם דארטען ראש הקהל אויף-געהעטצט וואר דאס לויכט צו פערלעשען, אונד דער מאנד... וועלכע פארטוישטליך "שרייען" ווירד... דער קוטישער זאלל דאנן וועללויפען, זא ווירד דער שוחט דער מאבער בלויבען. - ודיל

בייא דער אונטערזוכונג אייכערטע זיך דער רחיק, דאס וואהל מעכטע ער זאלכעס אויף דען שוחט ניכט גלויבען, נור אבער דער שוחט האט יא אהגעזיין דא גונסט דער געמיינדע פער- לארען, דא איז "צוועקטעסטיג דען שוחט יעדענ- פאלס ווייטער צו שיקקען.

דער שוחט האטט וואהל אנהענגער גענוג, וועלכע יעדאך וועניג פערשטאנד בעזיטצען אונד ניכט אין דער זאכע שטעללונג געהען וואללען.

לא לא כדורות הראשונים דורות האלה, אשר רב מהם בניו לא אמון בהם, לא שנו, ולא למדו, ונעשו סופרים וכותבים, כי כדורות קדם בדקו ממי אשר יקנו הפנים הקדושים האלה, וכל רב היה יודע ארבע שולחנות ערובים לפניו, וכי ידע סופר אשר לא מבין אומנתו היה מכריז, ומודיע כי ישמרו מכתובתו, ואם ידעו סופר בקי ומומחה וזרא השם באמת, לא הקפידו אם יבאו התפלין בחיי צל יותר מאשר יוכחו לקנותו מסופר אחר, אבל על זאת השגיחו כי יהיו התפלין כשר בתכלית הכשרות כאשר צוה נותן התורה ותיש. - וכל איש יניח תפלין על המוח ולא על המענה.

והרבנים הקדושים אשר בארץ המה, איזה עין לא תרומע זכרם לברכה כי יעלה על הלב, האמת אשר היה אתם, והצדק אשר היתה בהם התמימות אשר ישמנה בקרבם והרב טוב אשר היה לוי. ענות סבלו והתקות, ולא חנפו לעשירה, לא בטחו בהבלי העוהזו, ולא נשאו פנים לשקר לא יצאו במלבושי הגלות, ולא עקמו שפתם בשפת ריבים, לא היה להם הבסקף לאלוק אחר, ולא הלכו אחריו כבוד הגוים.

לא ביטלו ימי חייהם במאטרוקעלן, ולא לילותיהם בעייטונגען וספרים היצונים לא עשו. 4. קלאסען - ולא חזר אחריו "הקונטרא". לא היו אכזרים על אביונים ולא יענים על עניים. לא הטיל משא על היצבור למלאת כריסותיהם ולא מוראם לשם עצמם. - לא הלכו קבלות "בכסף" ולא נתנו התרות "בנמול".

לא קנו המשרה בכסף באדרת החמור - ולא רדפו אחר הכבוד. לא שתו דמי השוחטים ולא מצעו את דמם, לא פשטו ידיהם לנישקה, ולא גזלו את הנאבעללא חנם, לא הרע להם עינם בפרנסת הוופת, ולא חטטו את לחמו מפילדיו, לא שמחו וסעדו בסעודה אצל עושר פויטע ישראל - ולא הספידו הספד למות רשע עבור בעע.

לא היו מיני "מאטוראנטען" אף לא נעשו אפיקורסים. לא אמרו דרשות בלי מוסר, בשפת הבל ותורה מחוסר. לא תפסו הרבנות ביד חזקה, ולא זללו ולא סבאו. לא האכילו נבלות וטרפות, ולא מלאו ידיהם דם גזל וחמס, לא תפסו רבנות על קי סימנים "בכתבי" ודי, ולא קמצו ידיהם מלתת נדבה לאביון - לא קללו שם שמים ולא חללו כבוד התורה.

אבל היו אנשי אמת אנשי צדק, תמימים, סבלנים, מתונים, נאמנים, טובים ורחמנים.

(המשך יבא)

בעווערבער, דא אויסשליעסליך אין ארט-אר דאקס געמיינדען פונקציאנרטיען, וואללען עהעסענס איינטיגס-קאפיטל זאמטט אנזאכע דער פאמיליע-אנזאחל איינזענדען.

Nagy Szt. Miklós 19.1. Január 2 (Toronto, megye.)

Sámmel Rotter נעמ. פרעזעס.

שטעללען.

Somogy-Város-Bídvég egyesült izraelita hitközségnél 1901. február 1-re a kántori és métszői (schochet és bodek) állás betöltendő. Évi fizetés 600 korona, 48 korona failletmény és schechita, ca. 120 korona és szabad lakás. Megkivántatik, hogy a pályázó magyar honos legyen és a magyar nyelvet bírja, hogy hetenként egy-egy meghatározott napon a körhöz tartozó községet vágatási czéliből meglátogassa és a hivatását a mai kornak megfelelően teljesitse. Probaelődásra csak a meghívottak utiköltség csak a megválasztottnak adattik, Münzer Ármin a hick. elnök.

A Somogy-Szil-ben az izr. hitközség évi 700 korona készpénzfizetés, természetbeni lakás, fél sechita illelmény és a szokásos mellékjövdelemmel egybekötött kántori, sochet ubodek vekore állása üresedésbe jött Ezen állásra csak nőtlen pályázhatik.

Megkivántatik, hogy az illető korszerűen előimádkozzék és gyakorolt schochet ubodek vekoreh legyen.

A képesített mohel előnyben részesül, utiköltségek a megválasztottnak. Okmányokkal felszerelt kérvények 1901. évi február hó 15-éig az elnökséghez küldendők.

Felelős szerkesztő, lap-és nyomda tulajdonos Weinstein Béni Kolozsvárt. Saját nyomása.

"נון" זאנטע דער רב - יעטצט פערשטעקה איך ערסט דען פסוק וועלכער יעכב צו עשו-ען זאנען ליעם - (דענן באקאנטליך יעקב וואר אונד איז דער שוחט, עשו הונגענען דער רחיק) - ויהי (אינו אלא צרה) לי שור וחמור - איך האבע איינע צרה איינע געמיינדע פאן לויטער אקסען אונד עזעלן אבער אויך "צאן" "ועבד" "ושפחה" - ואשלחך להגיד לאחורי לעשו (הראש הקהל) למצוא חן בעיניך - דאס איך גונסט האבע דען זאנט פירכטע איך מאן ווירד מיך אין שאכטהויזעל איינשפעררען. -

(אדלער רויב) אין דער סיפס הערשט יעטצט גראסעס שרעקקען, דא איין גראסער אדלער, פאם דינגער געטריבען איין 8-יעהריגעס קינד אויף-פאנטע אונד פלאה דאמיט אין דער העהע. דאס איז געשעף וואר דאך דעס אונגעשיקטען אדלער עשו זש צו שווער, ער ליעם גס פאללען, וועלכעס זאפארט שטארב.

(עלעמטערישע פערזאנען ציגע) אין דייטשלאנד ווערדען (העכסט-ארהרשיינליך דאנן אויך אין עסטערייך-אונגארן) זעמטליכע פערסאנען-ציגע, דעגעכטט ניכט מעהר מיט דאמפף-קראפט, זאנ- דערן מיט עלעקטרישע קרעפטע לויפען.

(פייער) אין דער נאכט פאן דען 15 אויף 16-טען דיענסט אים אונד איז אין דער נעהע דער שוחטים דייקערט אין גראסעס פייער אויסגעבראכען, עס ווארדען פערבראנט: דא אלטע שלאכטבריקע זאלען איהרע איינוואהנער (געמליך אונגעחליגע רא זען אונד וואנצען, מעהרערע פאן איהנען זינד מיט לעבענסגעפעהרליכע ברנדוואונדען דאפאן געשאטטען, אויך דא מאנאזין דעס ר' משה באקום זאטטט דא האדערן אונד נאך וואס דארין. - שלייעסליך אייניגע חלפים, איינע האלבע חולין שם-גמרא אונד אונגעחליגע "וושט" ין, דאס פייער ענט-שאמטע פאן איין ברענגענדעס צינדעהלעכען.

קונטריו.

אין דער אויט. ארט. איד. געמיינדע. Nagy Szt. Miklós איזט דא שטעללע איינעם שיין שויב ומיין, דער בעפעהיגט איזט שבת נאכמיטטאג שיעור פארצו-טראגען, זאפארט צו בעזעטצען, וואבענגעהאלט 14 קראנען, פרייע וואהנונג זאמטט גארטען אונד איבליכע נעבען עמולאמענטען, צום פראכע-פארטראג נור בערופענע, שפעיען נור דעס אקצעפטירטען.

